

REPUBLIC OF CROATIA
CROATIAN BUREAU OF STATISTICS

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

U POVODU PREDSTAVLJANJA REZULTATA ISTRAŽIVANJA

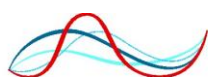
“MAPIRANJE I PROCJENA GEOGRAFSKE RASPODJELE RIZIKA OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI ZA MALA PODRUČJA RH”

Državni zavod za statistiku proveo je u suradnji sa Svjetskom bankom istraživanje pod nazivom "Mapiranje i procjena geografske raspodjele rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za mala područja Republike Hrvatske", čija je glavna svrha razvoj detaljnih podataka o zemljopisnoj raspodjeli siromaštva i socijalne isključenosti.

U ovom istraživanju se, prvi put kao dio službene statistike, primjenjivala metoda procjene za mala područja (*Small area estimation*), koja se temelji na kombiniranju podataka iz anketnih istraživanja s podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011., zahvaljujući kojoj su dobivene procjene rizika od siromaštva za područja županija te gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Naime, anketna istraživanja na kućanstvima koje provodi Državni zavod za statistiku, provode se na uzorku od nekoliko tisuća kućanstava te iz tog razloga nisu primjerena za procjenu siromaštva i socijalne isključenosti za mala geografska područja jer pouzdane rezultate za Republiku Hrvatsku daju samo na razini statističkih regija¹. Iz tog razloga rezultati anketnih istraživanja kombinirani su s podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011., čime je osiguran potpun obuhvat nižih geografskih razina, koje nisu bila uključena u uzorak, kako bismo i za njih mogli procijeniti dohodak/potrošnju kućanstava te na kraju i stope rizika od siromaštva.

Podaci o procjeni rizika od siromaštva u ovom projektu izračunani su prema dvije metode – dohodovnoj i potrošnoj – te pri tumačenju podataka oba pristupa treba razmatrati kao alternativne, a ne kao komplementarne mjere. Dohodovna metoda koristi granicu rizika od

¹ Pod pojmom statističkih regija smatraju se prostorne jedinice za statistiku druge razine (NUTS 2), u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS).

siromaštva koja je postavljena na 60% medijana nacionalnoga ekvivalentnog dohotka temeljene na Anketi o dohotku stanovništva (EU-SILC). Potrošna metoda koristi granicu rizika od siromaštva koja je postavljena na 60% medijana nacionalne ekvivalentne potrošnje temeljene na Anketi o potrošnji kućanstava (HBS).

Važno je napomenuti da se rezultati ovog istraživanja, zbog razlika u metodi procjene rezultata, ne mogu uspoređivati s rezultatima drugih istraživanja o siromaštvu. Međutim, razlike između dobivenih rezultata na nacionalnoj razini nisu značajne.

Prema dohodovnoj metodi, procijenjena stopa rizika od siromaštva u Republici Hrvatskoj 2011. godine iznosila je 19,2% (anketna stopa iznosila je 20,4%), što znači da se procjenjuje da je 19,2% osoba, odnosno oko 803 tisuće osoba, raspolagalo godišnjim ekvivalentnim raspoloživim dohotkom koji je bio niži od 24 000 kuna, koliko je iznosio prag rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo. Procjene stope rizika od siromaštva statističkim regijama iznosile su u Kontinentalnoj Hrvatskoj 20,0%, a u Jadranskoj Hrvatskoj 17,4%. Promatrajući procjene na razini županija, one su se kretale u rasponu od 9,8% do 35,9%. Najniže procjene stope rizika od siromaštva zabilježene su u Gradu Zagrebu (9,8%) i Primorsko--goranskoj županiji (11,9%), a najviše u Brodsko-posavskoj (35,9%) i Virovitičko--podravskoj županiji (33,4%)

Prema potrošnoj metodi, procijenjena stopa rizika od siromaštva u Republici Hrvatskoj 2011. godine iznosila je 17,1% (anketna stopa iznosila je 16,3%), što znači da se procjenjuje da je 17,1% osoba, odnosno oko 717 tisuća osoba imalo ekvivalentnu godišnju potrošnju nižu od 23 919 kuna, koliko je iznosio prag rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo. Procjene stope rizika od siromaštva na razini statističkih regija iznosile su u Kontinentalnoj Hrvatskoj 19,4%, a u Jadranskoj Hrvatskoj 12,6%. Promatrajući procjene na razini županija, one su se kretale u rasponu od 5,9% do 34,3%. Najniže procjene stope rizika od siromaštva, ispod 10%, zabilježene su u Gradu Zagrebu (5,9%) i Primorsko-goranskoj županiji (9,1%), a najviše, od oko 34%, u Brodsko-posavskoj (33,9%) i Karlovačkoj županiji (34,3%).

S obzirom na činjenicu da je predanost kvaliteti jedno od načela Kodeksa prakse europske statistike, želimo naglasiti da su za niže teritorijalne razine, odnosno razine općina i

gradova koje sadržavaju manje od 15 000 kućanstava, procjene stopa rizika od siromaštva manje pouzdane. Naime, kvaliteta ovog istraživanja ovisi o razini reprezentativnosti anketnih istraživanja, što znači da bi kvaliteta istraživanja bila veća da su uzorci na kojima su provedene ankete reprezentativni na nižim razinama, kao što je razina županija.

Podaci dobiveni ovim istraživanjem mogu poslužiti kao podloga za kreiranje politika usmjerenih na smanjenje siromaštva, promicanje socijalne uključenosti i poticanje regionalnog razvoja. Osim navedenoga, rezultati istraživanja mogu poslužiti i kao pomoć u korištenju europskih strukturnih i investicijskih fondova te osigurati učinkovitu raspodjelu raspoloživih sredstava namijenjenih za navedene svrhe.

Ova aktivnost proizlazi iz inicijative za procjenu rizika od siromaštva za niža teritorijalna područja, kao što su teritorijalne razine NUTS 2, NUTS 3 ili niže u svim državama članicama EU-a, a koju je pokrenula Europska komisija u suradnji sa Svjetskom bankom. Važna zadaća sustava službene statistike Republike Hrvatske jest aktivno sudjelovanje u međunarodnoj statističkoj suradnji te udovoljavanje obvezama davanja statističkih pokazatelja nastalih iz obveza Republike Hrvatske prema međunarodnoj zajednici.

Rezultati istraživanja dostupni su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u bazama podataka (<http://bit.ly/2el0dJJ>) te portalu [GeoSTAT^{RH}](#).

Zagreb, 17. listopada 2016.